

Bruselis, 2018 11 06
COM(2018) 726 final

2018/0375 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Kroatija raštu (jį Komisija užregistravo 2016 m. gruodžio 22 d.) paprašė leisti nukrypti nuo PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio ir apriboti teisę į PVM, susijusio su orlaivių, laivų ir asmeninių automobilių pirkimu ir išperkamąja nuoma, įskaitant tokioms prekėms skirtų reikmenų ir su jomis susijusių paslaugų pirkimą, atskaitą. Po kelių diskusijų su Komisija Kroatija pakeitė savo prašymą ir 2018 m. rugsėjo 17 d. pateikė Komisijai naują prašymą (jį Komisija užregistravo tą pačią dieną). Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2018 m. rugsėjo 21 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Kroatijos prašymą. 2018 m. rugsėjo 24 d. raštu Komisija pranešė Kroatijai turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte reikalaujama prekių, kurios yra įmonės turto dalis, naudojimą asmeninėms reikmėms laikyti paslaugų teikimu už atlygį, jeigu PVM už šias prekes gali būti įtrauktas į PVM atskaitą. Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeninėms reikmėms.

Kroatijoje šiuo metu apmokestinamieji asmenys negali atskaityti su asmeniniais automobiliais susijusio pirkimo PVM, išskyrus atvejus, kai asmeniniai automobiliai naudojami vairuotojų mokymo, transporto priemonių bandymų, remonto paslaugų, ekonominės veiklos, susijusios su keleivių ir prekių vežimu, mirusiųjų vežimu, nuoma ir pirkimu perpardavimo tikslais, reikmėms. Mokesčių mokėtojai Kroatijoje nuolat reikalauja panaikinti šį teisės į PVM atskaitą apribojimą, taikomą asmeninių automobilių pirkimui ir išperkamajai nuomai ir su tuo susijusioms išlaidoms. Kroatija ketina pakeisti savo teisės aktus ir leisti atskaityti pirkimo PVM, taikomą lengviesiems automobiliams, kurie naudojami ne vien verslo reikmėms.

Kroatija taip pat teigia, kad sudėtinga nustatyti, koku mastu automobiliai naudojami asmeninėms ir profesinėms reikmėms. Todėl Kroatija mano, kad būtų tinkama taikyti fiksuoto procentinio dydžio PVM atskaitą. Kroatijos teigimu, taikant iki fiksuoto procentinio dydžio apribotą PVM atskaitą nei įmonėms, nei mokesčių administratoriui nebus užkrauta papildoma administracinė našta ir neatsiras papildomų išlaidų, o PVM atskaita bus galima. Įvedus PVM atskaitą, sumažės mokesčių mokėtojų susidomėjimas pirkti su lengvaisiais automobiliais susijusias prekes ir paslaugas iš neregistruotą veiklą vykdančių asmenų.

Todėl remdamasi PVM direktyvos 395 straipsniu, Kroatija prašo leisti taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, apribojant teisę į atskaitą, susijusią su lengvaisiais automobiliais, iki nustatyto procentinio dydžio.

Kroatija atliko automobilių naudojimo verslo reikmėms analizę ir ji parodė, kad naudojimas verslo reikmėms turėtų sudaryti apytikriai 40–60 %. Dėl šios priežasties Kroatija teigia, kad 50 % yra tinkamas procentinio dydžio apribojimas.

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

Teisės į atskaitą apribojimas turėtų būti taikomas PVM, kuriuo apmokestinamas asmeninių automobilių pirkimas ir išperkamoji nuoma, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimą. Atitinkami lengvieji automobiliai – tai žmonėms vežti skirtos motorinės transporto priemonės, kuriose be vairuotojo vietos yra ne daugiau kaip aštuonios sėdimosios vietos.

Asmeniniams automobiliams, naudojamiems vairuotojų mokymo, transporto priemonių bandymų, remonto paslaugų ir ekonominės veiklos, susijusios su keleivių ir prekių vežimu, mirusiųjų vežimu, nuoma ir pirkimu perpardavimo tikslais, reikmėms, procentinio dydžio apribojimas netaikomas.

Nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma nuo 2019 m. sausio 1 d. ir jai reikėtų nustatyti galiojimo terminą iki 2021 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima įvertinti, ar apribojimu atskaityti iki 50 % vis dar teisingai parodomas bendras pasidalijimas tarp naudojimo verslo ir asmeninėms reikmėms. Prašymas leisti toliau taikyti šią priemonę kartu su ataskaita, kurioje peržiūrimas taikomas procentinis dydis, turėtų būti pateikti Komisijai iki 2021 m. kovo 31 d.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su teise į atskaitą, buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms.

PVM direktyvos 176 straipsnyje nurodyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė atskaityti PVM, taikomą lengviesiems automobiliams.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisykles, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti PVM apribojimas², tokia nukrypti leidžianti nuostata yra tinkama, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčių surinkimą ir kovoti su tam tikrų formų mokesčių slėpimu ar vengimu. Visų pirma, mokesčių mokėtojai galės atskaityti 50 % PVM, taikomo lengviesiems automobiliams, kuriuos jie naudoja asmeninėms ir verslo reikmėms, ir jiems nebus užkrauta papildoma apskaitos tvarkymo našta. Mokesčių administratorius taikytų supaprastintą PVM surinkimo procedūrą.

² COM(2004) 728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė: Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas pagrįstas Kroatijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymas teikiamas Kroatijos prašymu, kuri norėtų iš dalies pakeisti savo teisės aktus ir leisti atskaityti PVM už lengvųjų automobilių naudojimą verslo reikmėms. Kadangi sudėtinga nustatyti, kokių mastu automobiliai naudojami asmeninėms ir profesinėms reikmėms, Kroatija paprašė taikyti 50 % fiksuoto procentinio dydžio apribojimą. Specialia priemone siekiama supaprastinti mokesčio surinkimo tvarką ir kovoti su PVM slėpimu, todėl jo poveikis gali būti teigiamas tiek įmonėms, tiek administratoriams.

Kroatija leis atskaityti PVM, kuris iki šiol nebuvo atskaitomas. Todėl priemonė darys poveikį Kroatijos valstybės biudžetui. Remiantis 2015 m. duomenimis, pajamos iš PVM sumažės maždaug 400 mln. per metus, t. y. 0,9 % visų pajamų iš PVM³.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas nedarys neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM.

5. KITI ELEMENTAI

Į pasiūlymą įtraukta laikino galiojimo sąlyga. Nustatytas automatinis galiojimo terminas – 2021 m. gruodžio 31 d.

Jeigu Kroatija norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2021 m., ne vėliau kaip 2021 m. kovo 31 d. reikėtų pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje būtų peržiūrėtas procentinio dydžio apribojimas, ir prašymą leisti toliau taikyti šią priemonę.

³ „Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States“ („Tyrimas ir ataskaitos dėl PVM nepriemokos 28 ES valstybėse narėse“), 2018 m. galutinė ataskaita, 3.11 lentelė, p. 32.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje nustatoma apmokestinamojo asmens teisė atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), mokėtiną už to asmens įsigytas prekes ir paslaugas, jeigu jos naudojamos to asmens apmokestinamiesiems sandoriams. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas į PVM apskaitą įtraukti veiklai skirto turto naudojimą apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeninėms reikmėms arba, platesne prasme, kitais nei to asmens verslo reikmėms;
- (2) Kroatija raštu (jį Komisija užregistravo 2016 m. gruodžio 22 d.) paprašė leisti nukrypti nuo Direktyvos 2006/112/EB nuostatų, kuriomis reglamentuojama teisė atskaityti pirkimo mokestį, susijusį su orlaivių, laivų ir asmeninių automobilių pirkimu ir išperkama nuoma, įskaitant tokioms prekėms skirtų reikmenų ir su jomis susijusių paslaugų įsigijimą. Po kelių diskusijų su Komisija Kroatija pateikė pakeistą prašymą, susijusį tik su lengvaisiais automobiliais (jį Komisija užregistravo 2018 m. rugsėjo 17 d.);
- (3) Kroatijos prašymą 2018 m. rugsėjo 21 d. raštu Komisija nusiuntė kitoms valstybėms narėms. 2018 m. rugsėjo 24 d. raštu Komisija pranešė Kroatijai turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti;
- (4) Kroatijoje apmokestinamieji asmenys negali atskaityti PVM, susijusio su lengvaisiais automobiliais, kurie iš dalies naudojami verslo reikmėms. Kroatija ketina pakeisti savo teisės aktus ir leisti atskaityti lengviesiems automobiliams taikomą pirkimo PVM;
- (5) Kroatija teigia, kad dažnai sunku tiksliai nustatyti, koku mastu automobiliai naudojami asmeninėms ir profesinėms reikmėms, ir kad net ir tais atvejais, kai tai įmanoma, tai padaryti dažnai yra sunku. Todėl Kroatija mano, kad būtų tinkama taikyti fiksuoto procentinio dydžio PVM atskaitą. Remdamasi skaičiavimais, Kroatija teigia, kad 50 % apribojimas yra tinkamas;
- (6) Kroatijos teigimu, taikant iki fiksuoto procentinio dydžio apribotą PVM atskaitą nei įmonėms, nei mokesčių administratoriui nebus užkrauta papildoma administracinė

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

našta ir neatsiras papildomų išlaidų, o PVM atskaita bus galima. Įvedus PVM atskaitą, sumažės mokesčių mokėtojų susidomėjimas pirkti su lengvaisiais automobiliais susijusias prekes ir paslaugas iš neregistruotą veiklą vykdančių asmenų;

- (7) todėl remdamasi PVM direktyvos 395 straipsniu, Kroatija paprašė leisti taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio, apribojant teisę į atskaitą, susijusią su lengvaisiais automobiliais, iki nustatyto procentinio dydžio;
- (8) teisės į atskaitą apribojimas turėtų būti taikomas PVM, kuriuo apmokestinamas asmeninių automobilių pirkimas ir išperkamoji nuoma, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimą. Atitinkami lengvieji automobiliai – tai žmonėms vežti skirtos motorinės transporto priemonės, kuriose be vairuotojo vietos yra ne daugiau kaip aštuonios sėdimosios vietos;
- (9) specialia priemone siekiama supaprastinti mokesčio surinkimo tvarką ir kovoti su PVM slėpimu, kartu leidžiant atskaityti PVM už lengvuosius automobilius, kurie iš dalies naudojami verslo reikmėms. Atsižvelgiant į galimą teigiamą poveikį tiek įmonėms, tiek administratoriui, tinkama leisti taikyti specialią priemonę;
- (10) speciali priemonė turėtų būti taikoma nuo 2019 m. sausio 1 d. ir jai reikėtų nustatyti galiojimo terminą iki 2021 m. gruodžio 31 d., kad būtų galima įvertinti, ar apribojimu atskaityti iki 50 % vis dar teisingai parodomas bendras pasidalijimas tarp naudojimo verslo ir asmeninėms reikmėms;
- (11) jeigu Kroatija mano, kad leidimą būtina pratęsti po 2021 m., iki 2021 m. kovo 31 d. ji turėtų pateikti Komisijai prašymą leisti toliau taikyti šią priemonę kartu su ataskaita, kurioje turėtų būti peržiūrėtas taikomas procentinis dydis;
- (12) speciali priemonė turės tik nedidelį poveikį bendrai mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnio, Kroatijai leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti pridėtinės vertės mokestį (PVM), taikomą išlaidoms, susijusioms su lengvaisiais automobiliais, kurie naudojami ne vien verslo reikmėms.

2 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 26 straipsnio 1 dalies a punkto, lengvojo automobilio, įtraukto į apmokestinamojo asmens veiklai skirtą turtą, naudojimo ne verslo reikmėms Kroatija nelaiko paslaugų teikimu už atlygį, kai tam automobiliui taikomas apribojimas, leidžiamas pagal šio sprendimo 1 straipsnį.

3 straipsnis

1 straipsnyje nurodytos išlaidos apima lengvųjų automobilių pirkimą ir išperkamąją nuomą, įskaitant visų su jais susijusių prekių ir paslaugų pirkimą.

4 straipsnis

Sprendimas turėtų būti taikomas tik žmonėms vežti skirtoms motorinėms transporto priemonėms, kuriose be vairuotojo vietos yra ne daugiau kaip aštuonios sėdimosios vietos.

5 straipsnis

1 ir 2 straipsniai netaikomi:

- a) transporto priemonėms, naudojamoms vairuotojų mokymo, transporto priemonių bandymų, remonto paslaugų, ekonominės veiklos, susijusios su keleivių ir prekių vežimu, mirusiųjų vežimui, nuoma, reikmėms;
- b) transporto priemonėms, įsigytoms perpardavimo tikslais.

6 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Visi prašymai pratęsti šiame sprendime suteikto leidimo galiojimą kartu su ataskaita, kurioje peržiūrimas 1 straipsnyje nustatytas procentinis dydis, Komisijai pateikiami iki 2021 m. kovo 31 d.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Kroatijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*